

Slovo od Pána?

Posouzení moderního daru
proroctví

Nathan Busenitz

Obsah

Úvod.....	3
Definice pojmů.....	3
Proroctví.....	4
Potřeba prověřovat proroky.....	4
Jak poznat falešného proroka.....	5
1. Skutečný prorok musí být doktrinálně ortodoxní.....	6
2. Skutečný prorok musí mít morální charakter.....	7
3. Skutečný prorok musí vyhlášovat přesné předpovědi.....	8
Jak se charismatici vyrovnávají s omylnými proroctvími?.....	12
Námitky charismatiků.....	16
Shrnutí.....	20
Důsledky.....	21

Úvod

Název našeho odpoledního semináře je „Slovo od Pána? Posouzení současného daru proroctví.“ A tento podtitul skutečně definuje cíl našeho sejití. Chceme se podívat na proroctví v současném charismatickém hnutí a porovnat ho s Božím Slovem.

Je důležité, abych na začátku semináře zmínil, že mnoho z toho, o čem dnes budeme mluvit, jde ruku v ruce s tím, co se nachází v knize *Strange Fire* (Cizí oheň). Pokud tedy chcete tuto otázku prozkoumat do větší hloubky, doporučil bych vám tento zdroj jako místo, kde začít.

Definice pojmů

Než začneme, je důležité, abychom si definovali některé pojmy:

(1) Charismatik – pojem „charismatik“ je velmi široký, zahrnuje miliony lidí a tisíce denominací. Charismatici jsou známí pro svou víru, že zázračné dary a dary zjevení popsané v Novém zákoně (dále NZ) jsou dnes stále aktivní, a proto by o ně měli současní křesťané usilovat. Podle *International Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements* (Mezinárodní slovník pentekostálních a charismatických hnutí) existuje ve světě více než 20 000 rozličných pentekostálních a charismatických skupin. Tyto skupiny jsou obecně rozděleny do tří velkých kategorií nebo „vln“.

První vlna se týká klasického pentekostálního hnutí, které vzniklo na počátku 20. století pod vedením mužů, jako byli Charles Parham a William Seymour. **Druhá vlna** je známá jako Charismatické hnutí obnovy. Započalo v 60. letech 20. století, kdy byly pentekostální teologií ovlivněny hlavní protestantské denominace. **Třetí vlna** představuje vliv pentekostální teologie v rámci evangelikálních denominací. Započala pod vedením C. Petera Wagnera a Johna Wimbera, kteří v té době učili ve Fullerově teologickém semináři. Dnes budeme používat pojem „charismatik“ v souvislosti se všemi třemi vlnami a tedy v nepopíratelně širokém záběru.

(2) Kontinualista – pojem „kontinualista“ se podobá pojmu „charismatik“ v tom, že se vztahuje k víře v pokračování zázračných darů a darů zjevení NZ. Kontinualisté tvrdí, že záležitosti jako dar proroctví, dar jazyků a dary uzdravování stále ještě v církvi působí.

Pojem „kontinualista“ je však často užíván k odlišení teologicky konzervativních charismatiků od těch v širším charismatickém hnutí. Mezi dobře známé evangelikální kontinualisty patří křesťanští vůdci jako John Piper, Wayne Grudem a Sam Storms. Je důležité poznamenat, že i když nesouhlasíme s jejich názorem na charismatické dary, je toho hodně, čeho si na těchto mužích vážíme. A tak nám pojem „kontinualista“ často pomáhá odlišit konzervativní evangelikální charismatiky od těch v širším hnutí.

Takto vysvětluje tento pojem jeden kontinualistický autor:

Pojem charismatický je někdy spojován s doktrinálním omylem, nepodloženými tvrzeními o uzdravení, finanční nectností, prapodivnými a nenaplněnými předpověďmi, přílišným zdůrazňováním darů jazyků a jistými politováníhodnými účesy... Proto jsem začal sám sebe častěji označovat jako kontinualistu raději než jako charismatika. (Bob Kauflin, *Worship Matters*, 86)

(3) Cessationista – pojem „cessationista“ se vztahuje k těm, kdo věří, že zázračné dary a dary zjevení po apoštolské době pominuly. Cessationisté tedy prohlašují, že nadpřirozený fenomén – jako dar apoštolství, dar proroctví, dar jazyků, dar uzdravování – již dnes v církvi není aktivní. Tvrdí, že tyto dary byly dány jako znamení k potvrzení pravosti služby apoštolů během zakládání církve. Jakmile pominula doba apoštolů a kánon Písma byl kompletní, hlavní účel těchto darů byl naplněn a dary pominuly.

Proroctví

Když jsme si tedy definovali klíčové pojmy, můžeme svou pozornost obrátit na dar proroctví. Když mluvíme o „proroctví“ nebo „daru proroctví“ nebo „slovu proroctví“, mluvíme o vyhlášení zjevení shůry. Myslím si, že většina charismatiků a většina cessationistů by se v základě shodla na tom, že proroctví bychom mohli definovat jako lidskou zprávu o Bohem daném zjevení. Např. kontinualista Sam Storms definuje proroctví jako „lidskou zprávu o zjevení shůry“ (*Four Views on Miraculous Gifts*, s. 207 – *Čtyři pohledy na zázračné dary*). A pokud jde o tu nejzákladnější definici proroctví, myslím si, že právě na této by se většina cessationistů s radostí shodla.

Bibličtí proroci jako Mojžíš a Izajáš obdrželi *nové zjevení* od Boha a oznámili ho lidem jednak tím, že tu pravdu vyřkli, a jednak tím, že ji zapsali. Mnozí charismatici dnes obdobně tvrdí, že dostávají nová zjevení od Boha, která jsou poté schopni předat ostatním ve formě slova proroctví.

Slovo prorok pochází z řeckého profétés, což znamená „mluvit v zastoupení“ nebo být „mluvčím“. Prorok je tedy mluvčím za Boha. A když někdo tvrdí, že má dar proroctví, nebo tvrdí, že má slovo od Pána, a přesně to oni tvrdí, pak minimálně v té chvíli prohlašují, že jsou Božími mluvčími.

Potřeba prověřovat proroky

V průběhu dějin se objevilo mnoho lidí, kteří tvrdili, že jsou proroky, že mluví za Boha. Ale všichni křesťané – ať už charismatici nebo cessationisté – by se shodli na tom, že alespoň někteří z těchto proroků skutečně byli lživí proroci.

Kvůli nedostatku času zde představím jen tři příklady.

Ve druhém století existoval falešný prorok jménem **Montanus**. Montanus tvrdil, že mluví za Boha. Řekl, že svět se chystá k zániku, od svých následovníků vyžadoval extrémně zákonické mravní normy a tvrdil, že Bůh se chystá založit Nový Jeruzalém, ne v Jeruzalému, ale ve městě Pepuza ve Frygii. Jeho předpovědi se samozřejmě nevyplnily. Raná církev ho prohlásila za heretika.¹

V 16. století během období reformace existovala skupina radikálních reformátorů, kteří předpovídali konec světa. Jeden z nich, muž jménem **Melchior Hoffman** tvrdil, že Nový Jeruzalém bude založen ve Štrasburku v Německu. Jiný muž jménem **Jan Matthys** řekl, že Nový Jeruzalém bude založen v německém Münsteru. Martin Luther v reakci na bláznivé předpovědi těchto lživých proroků sarkasticky podotkl, že „spokli Ducha Svatého i s peřím a vším ostatním.“

Ještě jeden příklad z 19. století: rodák z Nové Anglie jménem **Joseph Smith** tvrdil, že mu Bůh dal nové zjevení v podobě nebeských zlatých desek. Joseph Smith přeložil tyto zlaté desky a vytvořil Knihu Mormon. Ačkoliv Smith ve své době proslul jako šejdík a ačkoliv vyučoval podivné a nebiblické nauky, jeho falešné proroctví zavdalo příčinu ke vzniku jedné z největších sekt v dějinách.

Jaký je význam těchto historický příkladů? Jednoduše jsou tu, aby nám ukázaly pravdu, že falešní proroci existují a že pro církev představují velikou hrozbu. Jak SZ, tak NZ opakovaně varují věřící před nebezpečím falešných proroků. Pokud čas dovolí, mohli bychom si projít tucty textů, které varují Boží lid před lidmi, kteří tvrdí, že mluví za Boha, ale ve skutečnosti tomu tak není.

Jak poznat falešného proroka

To vše vyvolává důležitou otázku ze strany věřících: „**Jak poznáme falešného proroka?** Jak poznáme, když osoba tvrdí, že je Božím prorokem, když tvrdí, že obdržela nové zjevení od Boha, a nyní ho oznamuje ostatním... jak poznáme, jestli ta osoba říká pravdu?“

Bible vyslovuje tři objektivní kritéria k posouzení samozvaných proroků. Když takzvaný prorok neobstojí v jednom z těchto bodů, ukáže se, že je falešným prorokem.

Jaké jsou tyto tři zkoušky? Dovolte mi je stručně představit, a potom se na každou z nich podíváme podrobněji:

1. Doktrinální ortodoxie: Protože Bůh je Bohem pravdy, ti, kdo skutečně prorokují v Jeho jménu, vyhlašují nauky, které jsou správné a pravé.

---

¹ Pozn. red.: Montanus mimo jiné také popíral věčné Božství Ježíše Krista.

2. Morální charakter: Skuteční Boží proroci jsou ti, kdo nejenže prohlašují Jeho pravdu, ale také Jeho pravdu žijí.

3. Přesnost předpovědí – Protože Bůh zná konec od začátku, skutečný prorok vyhlašuje zjevení shůry ohledně budoucnosti se 100% přesností.

Pojďme se nad každým z těchto bodů zamyslet podrobněji:

1. Skutečný prorok musí být doktrinálně ortodoxní

A naopak, každý samozvaný prorok, který svádí lidi tím, že je uvádí do teologického omylu, je falešným prorokem. Existuje mnoho textů, které tento bod dokládají. Předložím vám však jen dva:

Kdyby povstal ve tvém středu prorok nebo někdo, kdo hádá ze snů, a nabídl ti znamení nebo zázrak, i kdyby se dostavilo to znamení nebo ten zázrak, o němž ti mluvil, když říkal: „Pojďme za jinými bohy,“ které jsi neznal, „a služme jim,“ neuposlechneš slov takového proroka nebo toho, kdo hádá ze snů. To vás zkouší Hospodin, váš Bůh, aby poznal, zda milujete Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší. Hospodina, svého Boha, budete následovat a jeho se budete bát, budete dbát na jeho přikázání a poslouchat ho, jemu budete sloužit a k němu se přimknete. Avšak takový prorok nebo ten, kdo hádá ze snů, bude usmrcen, protože přemlouval k odpadnutí od Hospodina, vašeho Boha, který vás vyvedl z egyptské země a vykoupil tě z domu otroctví. Chtěl tě svést z cesty, po které ti Hospodin, tvůj Bůh, přikázal chodit. I odstraníš zlo ze svého středu. (Dt 13,2-6)

Jinými slovy, Mojžíš říká, že pokud k vám přijde prorok, a dokonce i kdyby ten prorok vyslovil předpovědi, které by se vyplnily – pokud vás prorok svede od pravdy do omylu, potom je takový prorok falešným prorokem. Všimněte si, jak vážně Bůh nakládá s takovou urážkou – pro takové hanebné prorokování určil trest smrti.

V kontextu Nového zákona předkládá Petr podobné varování:

V Božím lidu bývali ovšem i lživí proroci; tak i mezi vámi budou lživí učitelé, kteří budou zálučně zavádět zhoubné nauky a budou popírat Panovníka, který je vykoupil. Tím na sebe uvedou náhlou zhoubu. (2Pt 2,1)

Tam Petr přirovnává *lživé proroky* k *lživým učitelům*. Ti, kdo vyučují lživou doktrínu, se projevují jako falešní proroci.

Srovnání s charismatiky

Kdybychom chtěli, mohli bychom strávit celé dnešní odpoledne dokládáním toho, že dobře známí charismatičtí „proroci“ vyučují nehorázné formy doktrinálních omylů.

Od evangelia prosperity přes hnutí Slova víry k Oneness Pentecostalismu². Větší charismatická hnutí jsou stěží známa pro svou doktrinní ortodoxii.

Když vidíme nehorázné doktrinní omyly vyučované samozvanými proroky – jako když Benny Hinn slavně tvrdil, že ve skutečnosti existovalo devět členů Trojice, nebo když Kenneth Copeland prohlásil, že když Ježíš zemřel na kříži, vzal na sebe přirozenost satana – můžeme si být ihned jisti, že tyto osoby nejsou pravými proroky. Doktrinní ortodoxie je tedy první zkouškou pravosti proroka.

2. Skutečný prorok musí mít morální charakter

Každý samozvaný prorok, který žije v bezuzdném chtíči a hamižnosti, tak ukazuje, že je lživým prorokem.

Opět bychom se mohli podívat na mnoho biblických textů, které tento bod podporují. Ale představíme si dva.

Také u jeruzalémských proroků jsem viděl hroznou věc: cizoložství a neustálé klamání. Posilují ruce zlovolníků, aby se nikdo neodvrátil od svých zlých činů. Jsou pro mne všichni jako Sodoma a obyvatelé města jako Gomora. Proto Hospodin zástupů praví proti těm prorokům toto: „Hle, nakrmím je pelyňkem a napojím je otrávenou vodou, protože od jeruzalémských proroků vyšlo rouhačství na celou zemi.“ Toto praví Hospodin zástupů: „Neposlouchejte slova proroků, kteří vám prorokují, obluzují vás přeludy, ohlašují vám vidění svých srdcí, a ne to, co vyšlo z úst Hospodinových.“ (Jr 23,14-16)

To jsou jasně lživí proroci. Tvrdí, že mluví za Boha, ale skutečnost je jiná. A sám Hospodin si všímá morální zkaženosti, která doprovázela tyto falešné proroky v starodávném Izraeli.

V Novém zákoně jde o to samé. Ježíš sám v kázání na hoře vysvětlil, že lživé proroky lze poznat podle ovoce jejich života (Mt 7,20). Apoštol Petr, vraťme se zpět do 2. Petrovy 2, vysvětluje, že lživí proroci jsou charakterističtí svou žádostí, chamtivostí, nenasytností a všemi druhy neřesti. Ve verši 1, který jsme si již četli, Petr zmiňuje lživé proroky. Potom je popisuje ve verších 2–3:

A mnozí budou následovat jejich nezřízenost a cesta pravdy bude kvůli nim v opovržení. Ve své hrabivosti budou vám předkládat své výmysly, aby z vás těžili. Soud nad nimi je už připraven a jejich zhouba je blížká. (2Pt 2,2-3)

---

² Oneness Pentecostalism – hnutí mezi letničními církvemi a denominacemi (k tomuto hnutí se hlásí celé denominace), které popírá Boží trojjedinost a vyučuje moralismus – tedy že jeden Bůh se projevuje ve třech „podobách“. Od toho je odvozen i název hnutí – oneness = shoda, jednota, jednotnost.

Tady opět vidíme, že lživé proroky lze rozpoznat podle jejich životního stylu. Jak Ježíš řekl, můžeme je poznat podle jejich ovoce. A když v životě člověka vidíme ovoce obrovské nemorálnosti a nečistoty, můžeme si být jisti, že je falešným prorokem, ať tvrdí cokoliv.

Srovnání s charismatiky

A opět bychom mohli zbytek času strávit mluvením o nespočetných morálních selháních a finančních skandálech, ve kterých se některé z nejznámějších postav charismatického světa přímo topili. Nebudeme se tomu dnes odpoledne věnovat, ale pointa zůstává: Když se nejznámější vůdci a veřejné tváře hnutí často díky okázalému životnímu stylu a nemorálním eskapádám zaplétají do skandálů a sporů, vyvolává to nad jejich samozvaným postavením Božího proroka otazník.

Možná bych měl předložit jeden příklad. Jedna z neplodnějších prorockých skupin v rámci širšího charismatického hnutí byla známá jako Kansasští proroci. Tato skupina zahrnovala muže jako Mike Bickle a Rick Joyner, ačkoliv dva nejuznávanější kansasští proroci byli Bob Jones a Paul Cain. Oba tito muži byli svými charismatickými druhy pokládáni za proroky. Oba byli velmi viditelní a vlivní, obzvláště co se týče kruhů Třetí vlny, ve kterých působili. Oba dva však byli postupně z morálních důvodů ze služby vyloučeni. Bob Jones musel být ze služby odstraněn, když se provalilo, že pomocí svých proroctví sexuálně zneužíval ženy. A služba Paula Caina byla veřejně skandalizována, když se přiznal k dlouholetému alkoholismu a homosexualitě. V obou případech byly jejich skutky v rozporu s jejich tvrzením, že jsou skutečnými Božími proroky.

To nás přivádí ke třetí zkoušce. K doktrinární ortodoxnosti a morálnímu charakteru musí skutečný prorok splňovat ještě jeden požadavek.

3. Skutečný prorok musí vyhlášovat přesné předpovědi

Nebo abych to vyjádřil negativně: pokud někdo tvrdí, že vyslovuje prorocké zjevení od Boha o budoucnosti (nebo o tajemných věcech), ale pak se tyto předpovědi nevyplní, prohlašuje Bible takového člověka za lživého proroka.

Pojďme se na tento princip podívat do Písma. A mohli bychom se podívat na mnoho textů, ale znovu se omezíme na dva:

Avšak prorok, který by opovážlivě mluvil mým jménem něco, co jsem mu mluvit nepřikázal, nebo který by mluvil jménem jiných bohů, takový prorok zemře.“ V srdci si asi říkáš: „Jak poznáme slovo, které Hospodin nepromluvil?“ Nuže, promluví-li prorok jménem Hospodinovým a věc se nestane a nesplní, nepromluvil to slovo Hospodin. Opovážlivě je mluvil ten prorok sám; nelekej se toho. (Dt 18,20-22)

To nemohlo být řečeno jasněji. Jak poznáme, jestli prorok opravdu mluví za Hospodina nebo jestli je prorok příliš troufalý a lživý? Ke zkouškám, které jsme si právě představili, se podíváme na předpovědi proroka o budoucnosti. Vyplňují se jeho prorocká zjevení? Pokud ne, potom se jedná o lživého proroka.

Ve zbytku Písma se ozývá ta samá pravda. Podle Iz 44,26 Bůh potvrzuje slova Svých pravých poslů. Podle Jr 28,9 je pravým prorokem ten, jehož předpovědi se vyplňují. To proto, jak říká Ez 12,25, že se slovo, které říká Bůh, splní.

Naproti tomu všechno, co může udělat lživý prorok, je doufat, že se jeho předpovědi vyplní. Podívejte se, co Bůh říká o lživých prorocích:

Toto praví Panovník Hospodin: Běda bláznivým prorokům, kteří následují svého vlastního ducha, ale pranic neviděli. Jako lišky ve zříceninách jsou tvoji proroci, Izraeli. Nenastoupili jste do trhlin a nezazdívali jste zeď izraelského domu, aby obstál v boji v den Hospodinův. Jejich vidění je šalba a jejich věštba lež. Říkají: ‚Výrok Hospodinův,‘ ale Hospodin je neposlal, a přece čekají na potvrzení slova. Copak jste neviděli šalebná vidění a nezvěštovali lživou věštbu? A přece říkáte: ‚Výrok Hospodinův,‘ přestože jsem já nepromluvil.“ Proto praví Panovník Hospodin toto: „Protože jsou vaše slova šalba a vaše vidění lež, chystám se na vás, je výrok Panovníka Hospodina. Moje ruka je pozdvižena proti prorokům, kteří mají šalebná vidění a věští lež. Nebudou náležet do kruhu rádců mého lidu, nebudou vepsáni do soupisu izraelského domu a nevstoupí na izraelskou půdu. I poznáte, že já jsem Panovník Hospodin. (Ez 13,3-9)

Boží slovo je opět velmi jasné. Ti, kdo troufale prorokují v Božím jménu a předpovídají věci, které se nestanou, takoví samozvaní proroci se střetnou s Boží nelibostí. Projevují se jako lživí proroci a jejich proroctví je třeba odmítnout a ignorovat.

Srovnání s charismatiky

Když porovnáváme současné charismatické proroctví s biblickým požadavkem, zjišťujeme, že opět selhává. Obhájci současného daru proroctví snadno přiznávají, že současná proroctví jsou často nepřesná a plná omylů.

Dovolte mi uvést některé příklady od samotných charismatiků:

Rick Joyner:

„Existuje prorok jménem Bob Jones, kterému bylo řečeno, že obecně v současnosti prorocká zjevení v církvi dosahují 65% přesnosti. Některá jsou přesná jen z 10%, jen několik málo nejzkušenějších proroků dosahují přesnosti 85 – 95%. Čistota proroctví se zvyšuje, ale před těmi, kdo působí v této službě, je stále dlouhá cesta.“ (Rick Joyner, „The Prophetic Ministry“, *The Morningstar Prophetic Newsletter*. Vol. 3, No. 2, p. 2).

Tak Joyner otevřeně uznává, že současné proroctví je plné nepřesností. Jak se ale moderní proroci vypořádávají s varováním v Deuteronomiu 18,20–22? Prostě ho ignorují. Poslechněte si, co říká Rick Joyner:

„Jedním z největších nebezpečí, které ovlivňuje proroky sbírající zkušenosti, je chybný výklad starozákonního napomenutí, že když prorok předpoví něco, co se nestane, již nebude považován za skutečného proroka (viz Dt 18,20–22). Varování říkalo, že pokud se toto stane, znamená to, že prorok byl příliš troufalý, a lidé se ho nemají bát. Předpověděl-li člověk něco ve jménu Páně, a to se nevyplnilo, pravděpodobně mluvil troufale a potřebuje činit pokání, to však z něho nečiní lživého proroka. Nikdo by nemohl vykročit ve víře, které je třeba k chození v tomto povolání, kdyby věděl, že ho jedna chyba zničí na doživotí.“ (ibid.)

Než aby se podřídil tomu, co biblický text výslovně říká, Joyner svévolně odmítá Deuteronomium 18, jako kdyby neplatilo. Ale i když budeme předstírat, že neexistuje, nezmizí tím. Biblická norma je 100% přesnost. Problémem není biblická norma, ale moderní rádo by proroci, kteří tuto normu nedokážou splnit.

Joyner není jediným charismatickým prorokem, který se spokojuje s tím, že je přijatelné, aby moderní proroctví obsahovalo chyby.

Bill Hamon:

„Nesmíme spěchat, abychom někoho nazvali lživým prorokem prostě proto, že něco z toho, co řekl, bylo nepřesné... Párkrát se netrefit, to nedělá z člověka lživého proroka. Žádný smrtelný prorok není neomylný, všichni mají sklony dělat chyby. (Bill Hamon, *Prophets and Personal Prophecy*, 176).

Jack Deere tvrdí, že bychom ani v případě, kdy se prorok „tak moc zmýlí“, že jeho proroctví „má okamžité ničující následky“ v životech lidí, neměli takového člověka považovat za lživého proroka (cf. Jack Deere, *The Beginner's Guide to the Gift of Prophecy*, 131–32). Jinde **Jack Deere** vysvětluje:

„Proroci jsou opravdu komplikovaní. Proroci dělají chyby. A někdy, když prorok udělá chybu, je to závažná chyba. Myslím tím, že znám proroky, kteří díky chybě, kterou udělali, loni připravili lidi o miliony dolarů. Mluvil jsem s

lidmi, kteří udělali špatné investice, vlastně se přestěhovali, utratili tuny peněz..." (Jack Deere, National School of the Prophets, „Mobilizing the Prophetic Office“, 11. května 2000, páska č. 3).

Když Mike Bickle dělal rozhovor s Bobem Jonesem o jeho prorocké službě, zeptal se: „Takže dochází k chybám, dochází k mnoha chybám?“ Jones odpověděl takto: „Ach, ke stovkám.“ A v National School of the Prophets (13. května 2000) Chuck Pierce a Cindy Jacobs podobně přiznali: „Udělali jsme spousty chyb. Nemáme pro to omluvu, musíme se prostě zlepšit.“ Samozvaný prorok Kim Clement shrnuje charismatický pohled těmito slovy: „Můžete se jako prorok mýlit a přesto nebýt lživým prorokem.“ (Trinity Broadcasting Network, „The prophetic ministry of Kim Clement“, 13. srpna 2002).

Přes skutečnost, že Písmo říká, že skutečný prorok musí splňovat normu 100% přesnosti, současní proroci tuto normu jednoduše ignorují a spokojují se se skutečností, že jejich proroctví obsahují stovky chyb. (Mike Bickle dokonce připouští, že současné proroctví dosahuje asi 80% omylnosti.)

I mezi konzervativními evangelikálními kontinualisty se objevuje stejný souhlasný postoj k podřadnému proroctví.

Wayne Grudem:

„Existuje téměř jednotné svědectví ze všech částí charismatického hnutí, že proroctví je nedokonalé a nečisté a bude obsahovat prvky, kterými se nelze řídit a kterým nelze důvěřovat.“ (Grudem, *The Gift of Prophecy in the New Testament and Today*, 110).

Kontinualisté připouštějí, že se proto může stát, že se lidé až příliš spolehnou na subjektivní proroctví a nechají se jím vést.

Wayne Grudem:

„K tomu obvykle dochází, protože nerozpoznali, že proroctví v době církve není slovem od Boha a může často obsahovat chyby.“ (Grudem, *The Kingdom and Power*, 84).

Ve světle jeho omylné přirozenosti kontinualisté varují lidi, aby při svém rozhodování nebyli na proroctví závislí:

Sam Storms:

„Člověk by se měl vyhnout tomu, aby při děláních každodenních rozhodnutí v životě hleděl na dar proroctví nebo na něm závisel. Božím záměrem daru proroctví není, abychom ho užívali jako obvyklý způsob

rozhodování se podle Jeho vůle.“ (Storms, Are Miraculous Gifts for Today? Four Views, 211).

V důsledku toho je v zásadě nemožné rozpoznat, kdy je proroctví pravdivé a kdy omylné.

Wayne Grudem:

„Z pastoračního hlediska – pokud někdo zodpovídá za vedení domácí skupiny nebo pokud pastor vede modlitební setkání – posuzujte to, jak to vidíte. Musím použít americké připodobnění: je to rozhodčí, kdo posuzuje míče a nadhozy, když nadhazovač nadhazuje míč přes hřiště.“ (Wayne Grudem v debatě s Ianem Hamiltonem, časová stopa 59:53, <http://thegospelcoalition.org/blogs/justintaylor/2012/02/23/a-debate-on-the-continuation-of-prophecy>).

Tím, že jsou objektivní normy Písma ignorovány, je tento způsob rozsuzování moderního proroctví zredukován na pouhou subjektivitu.

Wayne Grudem:

„**Vypadalo** to jako zjevení od Ducha svatého? **Zdálo se** to podobné jiným zkušenostem s Duchem svatým, kterými jste při uctívání již prošli? Jinak je těžké něco určit blíže, lze jen říct, že v průběhu času bude shromáždění pravděpodobně v posuzování zběhlejší... a bude obratnější při **rozeznávání** opravdového zjevení od Ducha svatého a jeho **rozpoznávání od svých vlastních myšlenek**.“ (The Gift of Prophecy in the NT and Today, 120–21), zvýraznění moje).

Jak se charismatici vyrovnávají s omylnými proroctvími?

To všechno vyvolává důležitou otázku. Pokud Bible vyžaduje od proroků 100% přesnost, jak potom může charismatické hnutí ospravedlnit proroky, kteří pravidelně vyhlášují chyby, když prý říkají slova od Pána?

V roce 1989 předpověděl Benny Hinn, že Fidel Castro zemře někdy v 90. letech. Také předpověděl, že homosexuální komunita v Americe bude před rokem 1995 zničena ohněm a že před rokem 2000 bude východní pobřeží zdevastováno velikým zemětřesením. V 90. letech předpověděli podobně kansasští proroci Bob Jones a Rick Joyner, že jižní Kalifornie bude brzy po velikém zemětřesení pohlcena Tichým oceánem. Nedávno předpověděl Pat Robertson, že v druhé polovině roku 2007 zažijí Spojené státy strašlivý teroristický útok. Podle Robertsona:

„Pán neřekl, že nukleární, ale já věřím, že to bude něco takového – že to bude masové vraždění, možná milionů lidí, postihne to velká města... Dojde

k velice závažným teroristickým útokům... Po této zemi půjdou zlí lidé a existuje možnost – ne možnost, naprostá jistota, že zavládne chaos.“ (Pat Robertson, *The 700 club*, 2007, srov. Russell Goldman, „Pat Robertson’s Worst Gaffe’s, ABC News, 18. května 2013).

Minulý rok Robertson předpověděl, že Barack Obama prohraje prezidentské volby a nenastoupí do druhého funkčního období.

Takových příběhů bychom mohli vypravovat nepřeborně. Představil jsem několik příkladů, abychom si udělali obrázek. Kdybychom uplatnili normu Deuteronomia 18, museli bychom tyto muže považovat za lživé proroky.

Avšak charismatici rychle reagují: „Jen proto, že se současný prorok v předpovědi (nebo dokonce v mnoha předpovědích) mýlí, neznamená to, že je lživým prorokem.“ Jak to mohou říct? Odpověď vás asi překvapí.

Obránci moderního proroctví obecně tvrdí, že v Písmu existují ve skutečnosti dvě kategorie proroků (nebo proroctví). Prvním typem proroků je ten, který je popsán v Dt 18. Tento prorok musel být na 100% přesný. Jeho proroctví byla neomylná a směrodatná. Tato kategorie zahrnuje starozákonní proroky, novozákonní proroky a všechny pisatele Písma. Tito proroci vyhlášovali Boží proroctví dokonale, což znamená, že byla prosta všech omylů.

Ale podle charismaticů a kontinualistů je v Novém zákoně vylíčen i druhý typ proroků. Tito druhořadí proroci jsou nazýváni „kongregačními proroky“ a podle charismatických autorů nebyla od těchto proroků vyžadována úplná přesnost.

V základě zní tento argument takto: Zatímco od prvořadých proroků (jako Mojžíš, Izajáš, Petr a Pavel) byla vyžadována norma úplné přesnosti, tito druhořadí kongregační proroci měli dovoleno předávat proroctví plná omylů. Protože tato druhořadá forma proroctví nebyla neomylná, nebyla také směrodatná.

Jinými slovy, když mluvili kongregační proroci, jejich proroctví nemusela být následována, protože přeci bylo možné, že se hemží chybami. V jistém směru tedy kongregační podoba proroctví nebyla v základě ničím jiným než Duchem vedenou radou, která může a nemusí být přesná a u které si lidé mohli vybrat, zda ji budou následovat. Podle kontinualistů, jako jsou Wayne Grudem a Sam Storms, je to druh proroctví, který pokračuje až dodnes. **Wayne Grudem** říká o současném proroctví toto:

„Tuto myšlenku Boha, který člověku přivádí věci na mysl, bych vložil do stejné kategorie směrodatnosti jako radu od zbožné osoby.“ (Debata s Ianem Hamiltonem, čas: 27: 39).

Předefinujeme-li „proroctví“ na „radu vedenou Duchem“, dostaneme dostatečné vysvětlení všech falešných a nehorázných slov proroctví, která hlásají moderní proroci. Je však smutné, že mnozí křesťané jsou na základě domnělého slova proroctví nuceni dělat věci, které by jinak nedělali.

Charismatický autor **Kim Crutchfield** uznává, že prostřednictvím proroctví může docházet ke zneužívání lidí v církvi:

„Některé sbory a vůdci sboru se chovají nepatřičně. Nevybíraví vedoucí sboru využívají proroctví ke kritizování, pomlouvání a do srdcí lidí vsouvají strach. Lživá proroctví jsou využívána k ovládnutí lidí. Těm, kdo opouštějí sbor, předpovídají zkázu. Takoví vůdci nedovolují lidem, aby kladli prorokovi otázky, aby posuzovali proroctví nebo zpochybňovali poselství. To je jasné zneužití duchovní autority. Bezohlední vůdci často používají proroctví a slova od Pána, aby manipulovali svým stádem. To je nehorázná forma duchovní manipulace... Lidé se tak stávají zranitelnými vůči vrtochům a manipulaci rádoby proroků (Kim Crutchfield, „The Use and Abuse of Prophecy“, 19. května 2011, online: http://www.kimcrutchfield.com/index.php?option=com_content&view=article&id=60:the-use-and-abuse-of-prophecy&catid=34:theomusing)

Vidíte tedy ničivý vliv, jaký může mít tento druh proroctví na církev. Lživá poselství dokážou na lidi skutečně uvalit těžké břímě.

Ale existuje ještě větší problém: **Takto Bible proroctví nedefinuje!** Poznámka o prorocích nižší třídy, kteří byli často ve svých prorockých prohlášeních nepřesní, v Novém zákoně zcela chybí.

Nový zákon nikde netvrdí, že se od proroků v církvi vyžadoval nižší standard než od jejich starozákonních protějšků. Ve skutečnosti svědčí novozákonní důkazy o úplném opaku: Od novozákonních proroků – ať už byli součástí jakékoliv části církevního shromáždění – byla očekávána stejná norma jako od starozákonních.

Pro začátek – Nový zákon se zmiňuje o starozákonních prorocích i o novozákonních stejnými výrazy, bez jakéhokoliv vysvětlení nebo zmínky o rozdílu mezi nimi.

John MacArthur:

„Nový zákon používá identickou terminologii k popisu staro- i novozákonních proroků. V knize Skutků jsou starozákonní proroci zmíněni ve 2,16; 3,24–25; 10,43; 13,27 a 40; 15,15; 24,14; 26,22 a 27; 28,23. Zmínky o novozákonních prorocích se zde také vyskytují a jsou v nich použity stejné

výrazy bez jakéhokoliv rozdílu, komentáře nebo varování (srov. Sk 2,17–18; 7,37; 11,27–28; 13,1;15,32; 21,9–11).“ (John MacArthur, *Strange Fire*, 119).

Slovo profétés je užito v Novém zákoně k popisu jak starozákonních, tak novozákonních proroků. Není mezi nimi činěn žádný rozdíl.

Sam Waldron:

„Kdyby novozákonní proroctví na rozdíl od starozákonního nebylo ve svých prohlášeních neomylné, tak by to představovalo zcela základní rozdíl mezi institucí Starého zákona a institucí Nového zákona. Předpokládat, že rozdílnost tak důležitá, jako je tato, by byla pominuta bez výslovné poznámky, je nemyslitelná.“ (Sam Waldron, *To Be Continued?*, 65).

Existují však také jiné náznaky. Ve Sk 2,18 Petr cituje z Jóela 2,28 a popisuje, jak bude vypadat proroctví v novozákonní době. Jóel 2,28 je starozákonní text, což znamená, že proroctví, které popisuje, je starozákonním seriózním proroctvím. Jinými slovy, použitím tohoto textu Petr prohlašoval, že novozákonní proroctví bude vypadat stejně jako starozákonní, které popsal Jóel.

Také Nový zákon popisuje své proroky (muži jako Jan Křtitel, Agabos a apoštol Jan v knize Zjevení) stejným způsobem, jakým byli popsáni starozákonní proroci.

Pro krátkost času se pojďme zamyslet nad službou Agaba, který je párkrát zmíněn v knize Skutků. Novozákonní vědec **David Farnell** si všímá spojení mezi Agabem a starozákonními proroky:

„... [Agabos] začal své proroctví formulací: „Toto praví Duch svatý...“ (Sk 21,11), což se blíže podobá starozákonní proročké formuli „Toto praví Hospodin...“ tak často prohlašované SZ proroky (např. Iz 7,7; Ez 5,5; Am 1,3 a 6 a 11 a 13; Abd 1; Mi 2,3; Na 1,12; Za 1,3–4). Tato stejná úvodní fráze předchází slova Pána Ježíše sedmi sborům v knize Zjevení (srov. 2,1 a 8 a 12 a 18; 3,1 a 7 a 14). Jako mnozí starozákonní proroci i Agabos doprovázel svá proroctví symbolickými úkony (Sk 21,11; srov. 1. Kr 11,29–40; 22,11; Iz 20,1–6; Jr 13,1–11; Ez 4,1–17; 5,1–17). Agabos byl stejně jako starozákonní proroci zmocněn Duchem svatým být proročským poslem (Sk 11,28; srov. Nu 11,25–29; 1. S 10,6 a 10; 2. S 23,2; Iz 42,1; 59,21; Za 7,12; Neh 9,30). Agabova proroctví se vyplnila přesně tak jako proroctví starozákonních proroků (Sk 11,27–28; 21,10–11; srov. 28,17). (Farnell, „Is the Gift of Prophecy for Today?“ *Bibliotheca Sacra*, 1992–93)

Po vyčerpávajícím studiu proroctví v Novém zákoně došel **Dr. Farnell** k tomuto závěru:

„Stručně řečeno, raná poapoštolská církev posuzovala opravdovost novozákonních proroků podle starozákonních prorockých norem. Proroci v období Nového zákona, kteří byli extatičtí, nesprávně uplatňovali Písmo nebo lživě prorokovali, byli považováni za lživé proroky, protože takové jednání porušovalo starozákonní specifikace opravdového Božího proroka (Dt 13,1–5; 18,20–22)... Raná církev potvrdila myšlenku přímé kontinuity mezi starozákonními a novozákonními proroky a prorockými normami (ibid).

Takže jaká je pointa toho všeho? Nic v Novém zákoně nenabízí možnost, že v rané církvi existovali druhořadí kongregační proroci, od kterých byla očekávána nižší norma prorocké přesnosti. Opak je pravdou. Nový zákon ukazuje, že proroci v církvi byli poměřováni stejnými měřítky jako starozákonní proroci: (1) morálním charakterem, (2) doktrinální ortodoxností (3) a přesností předpovědí.

Námítky charismatiků

V tomto bodě existují nejméně tři hlavní námítky, kterými kontinualisté oponují. Pojdme se každou z nich zabývat zvlášť.

Zaprvé, obhájci omylného proroctví často ukážou na verš **Ř 12,6**, který v Novém americkém standardním překladu zní takto: „Máme dary, které se liší podle milosti, která nám byla dána, podle toho je máme užívat: Kdo má dar proroctví, ať ho užívá podle míry své víry.“

Na základě tohoto verše charismatici tvrdí, že přesnost proroctví člověka se může lišit v závislosti na míře jeho víry. Jinými slovy, pokud má člověk jen 80% víru, jeho proroctví bude jen z 80 % procent přesné.

V tomto případě však nebyl řecký text úplně nejlépe pochopen. Slovo „své“ před „vírou“ v řečtině není. Ve skutečnosti je tam určitý člen „té“. Jinými slovy, verš by byl lépe přeložen takto: „Kdo má dar proroctví, ať ho užívá podle míry té víry.“ Tento verš nevyučuje, že přesnost prorockých prohlášení se mění v závislosti na míře víry, kterou člověk má. Naopak, tvrdí, že slova proroctví musí být dokonale v souladu s *tou vírou* – obsahem již dříve odhalené pravdy, která utváří zdravou doktrínu (srov. Ju 3–4).

Jinými slovy, nevyučuje, že prorocká prohlášení mohou být nepřesná, tvrdí, že musí být absolutně přesná a ortodoxní, držet krok s tím, co již bylo zjeveno... jinak musí být odmítnuta.

Zadruhé, obhájci omylného proroctví se často odvolávají k **1. Tesalonickým 5,20–22**, aby potvrdili, že bylo-li nutné novozákonní proroctví zkoumat, muselo být omylné:

„Prorockými dary nepohrdejte. Všecko zkoumejte, dobrého se držte, zlého se chraňte v každé podobě.“

Na základě tohoto verše se kontinualisté ptají: „Pokud bylo novozákonní proroctví neomylné stejně jako starozákonní, proč Pavel nařizuje věřícím, aby ho zkoumali?“ Odpověděli bychom následujícími postřehy:

(A) Pavlovo prohlášení: „Prorockými dary nepohrdejte“ bylo napsáno v době, kdy, jak všichni souhlasí, byl dar proroctví v církvi aktivní. Když tedy cessationisté odmítají lživé předpovědi činěné samozvanými moderními proroky, neznamená to, že by neposlouchali Pavlův příkaz. Spíše berou příkaz ke zkoumání proroctví vážně. Když zkoumáme moderní proroky podle biblických norem (1) morálního charakteru, (2) doktrinální ortodoxie a (3) přesnosti předpovědí, máme právo odmítnout ty, kdo ve zkoušce neobstojí. Ve skutečnosti Pavel ve 22. verši říká, že ta „proroctví“, která neprojdou zkouškou (potažmo ti, kdo taková proroctví prohlašují) mají být pokládána za *zlé* a věřící se od nich mají distancovat. V takovém způsobu odmítání omylu je vyváženost, o kterou cessationisté usilují.

(B) Skutečnost, že Pavel dal pokyny svým čtenářům, aby „zkoumali [prorocká tvrzení]“, nedokazuje, že novozákonní proroctví bylo omylné. Spíše to naznačuje, že lživí proroci představovali pro novozákonní církve skutečnou hrozbu (srov. Mt 7,15; 24,11; 2Tm 4,3–4; 2Pt 2,1–3; 1J 4,1; Ju 4). Proto věřící potřebovali pečlivě zkoumat všechna možná proroctví, aby rozlišili opravdové proroky od těch falešných.

John MacArthur:

„Obzvláště Tesaloničtí se potřebovali vyvarovat lživých proroků. Jim adresované dva Pavlovy listy ukazují, že někteří z jejich sboru již byli svedeni – jak ohledně Pavlova osobního charakteru (1Te 2,1–12), tak ohledně eschatologické budoucnosti církve (1Te 4,13 – 5,11). Mnoho z Pavlova vyučování bylo odpovědí na mylné učení, které v tesalonickém sboru způsobovalo zmatek. Možná proto měli někteří tesaloničtí tendenci pohrdat všemi prorockými prohlášeními, včetně těch pravých.“ (Strange Fire, 125).

(C) Myšlenka, že novozákonní proroctví muselo být „zkoumáno“ a „přezkušováno“, neznamená, že bylo kvalitativně jiné než starozákonní proroctví. Právě proto, aby ho mohli podrobit zkoušce, řekl Bůh Izraelitům, že pravé proroctví musí být ortodoxní (Dt 13,1–5) a přesné (Dt 18,20–22). A proč muselo projít zkouškou? Protože stejně jako v dobách Nového zákona byla hrozba lživých proroků stále přítomným nebezpečím (srov. Dt 13,3; Iz 30,10; Jr 5,31; 14,14–16; 23,21–22; Ez 13,2–9; 22,28; Mi 3,11).

Pavel sám pokládal berojské ze Sk 17,11 za ušlechtilejší, protože přestože byl apoštol, zkoumali jeho učení ve světle předešlého zjevení. Jak o nich říká Lukáš:

„Židé v Beroji byli přístupnější než v Tesalonice: přijali evangelium s velikou dychtivostí a každý den zkoumali v Písmu, zdali je to tak, jak zvěstuje Pavel.“ (Sk 17,11)

Co nám to říká ve spojení s 1. Tesalonickým 5,20–22? **John MacArthur** nám dává nápomocnou odpověď:

„Když to vše dáme dohromady, uvidíme, že 1. Tesalonickým 5,20–22 nepodporuje charismatický postoj ohledně omylného proroctví. Naopak, vede k opačnému závěru, protože vyzývá křesťany, aby zkoumali každé poselství nebo posla, který tvrdí, že přichází od Boha. Když aplikujeme zkoušky Písma na údajná zjevení současných charismatiků, rychle uvidíme jejich „prorokování“ takové, jaké skutečně je – nebezpečný padělek.“ (*Strange Fire*, 126).

(3) Třetí námitka vznášená mnoha charismatiky se týká proroka Agaba a jeho předpovědí ve Sk 21,11. Podle kontinualistů byl Agabos pravým prorokem, který se ale v detailech svých předpovědí mýlil. V jejich myšlení je příkladem – ve skutečnosti tím jediným – novozákonního proroka, kterému se nezdařila přesná předpověď.

Ve Skutcích 11,28 je Agabos potvrzen jako pravý prorok, který přesně předpověděl přicházející hladomor. Ale diskuse nastává u **Skutků 21,10–11**, kdy Agabos varuje Pavla před přicházejícím pronásledováním, které ho čeká, pokud se vrátí do Jeruzaléma. Lukáš píše:

Když jsme tam [v Cesareji u Filipa] byli několik dní, přišel z Judska prorok, jménem Agabos. Přišel k nám, vzal Pavlův opasek, svázal si jím nohy i ruce a řekl: „Toto praví Duch svatý: Muže, kterému patří tento opasek, židé v Jeruzalémě takto svážou a vydají pohanům.“ (Sk 21,10-11)

Podle kontinualistů je celková podstata Agabova proroctví přesná, ale detaily jsou nesprávné. Konkrétně se Agabos zmýlil, když prohlásil, že (1) Židé Pavla spoutají a (2) vydají do rukou Římanů. Jak kontinualista **Wayne Grudem** vysvětluje, jde o „proroctví, jehož dva prvky – „svázání“ a „vydání“ Židy – jsou dalším vyprávěním vyvráceny.“ (*The Gift of Prophecy in the New Testament and Today*, 80). Jinde Grudem dodává, že Agabova „předpověď nebyla úplně mimo, ale obsahovala nepřesnosti v detailech, které by vyvolaly pochybnosti o platnosti kteréhokoliv starozákonního proroka.“ (*Bible Doctrine*, 411).

Co si tedy máme o Agabovi myslet? Jsou detaily jeho proroctví biblickým textem vyvráceny? Mýlil se, když předpověděl, že Židé Pavla svážou a předají ho Římanům? Já si to zcela jistě nemyslím. Naopak, věřím, že Agabos měl naprostou pravdu.

Zde k tomu uvedu pět důvodů:

A. Nic v textu nenaznačuje, že se Agabos ve svém proroctví zmýlil. Ani Lukáš ani Pavel ani nikdo jiný v Písmu nekritizuje přesnost Agabovy předpovědi ani neříká, že se zmýlil. Tím je postoj kontinualistů k Agabovi založen na argumentu z mlčení.

B. Lukášův popis toho, co se stalo Pavlovi v Jeruzalémě, naznačuje, že ho Židé „svázali“ (což Agabos předpověděl). Později ve Sk 21 Lukáš vysvětluje, co se apoštolovi přihodilo krátce poté, co dorazil do Jeruzaléma.

Židé „se zmocnili“ Pavla (v. 27), „chytli“ ho (v. 30), „vlekli“ ho z chrámu (v. 30), „chtěli ho zabít“ (v. 31) a „přestali Pavla bít“, až když dorazili římsí vojáci (v. 32).

Ve Sk 26,21 Pavel (před Agrippou) opakuje, že se ho Židé „zmocnili“ v chrámu a „chtěli ho zabít“. Protože Pavel nebyl ochoten jít s davem (odvozeno ze slov jako „zmocnili“ a „vlekli“), museli ho nějak zpacifikovat, když ho násilně dostávali z chrámu – a k jeho spoutání použili cokoliv, co bylo zrovna po ruce.

A tak tedy z 21. i 26. kapitoly Skutků logicky vyvozujeme, že než byl Pavel předán Římanům, byl Židy svázán. Agabos doslova řekl, že Pavel bude svázán, a text naznačuje, že přesně k tomu došlo. Význam řeckého slovesa *deo* [svázat] je také „zatknout“ nebo „uvěznit“, může to však znamenat i „svázat provazy“ (Lk 19,30) nebo „svázat kusy látky“ (J 11,44). Text nejenže netvrdí, že Agabovo proroctví bylo špatné, ale dává nám dobrý důvod věřit, že jeho předpověď, že Pavel bude od Židů „takto svázán“, byla zcela správná.

C. Pavlovo pozdější svědectví potvrzuje, že ho Židé vydali Římanům. Kontinualisté tvrdí, že Agabos se také zmýlil, když předpovídal, že Židé předají Pavla Římanům. Lze však nařčení z takového omylu podepřít textem?

Ve Sk 21,32 je Pavel při příchodu římských vojáků bit. Jakmile Židé vidí, že vojáci přicházejí, přestávají Pavla bít (v. 32). Zakrvácený apoštol je poté zatčen Římany (v. 33). Z textu lze logicky vyvodit, že jakmile vojáci dorazili, Židé vycouvali a zanechali Pavla v rukou Římanů, což dokonale souhlasí s Agabovou předpovědí.

Přesnost Agabova prohlášení je dále zesílena svědectvím samotného Pavla. Skutky 28,16–17 popisují Pavlův příchod do Říma a říkají:

*Když jsme přišli do Říma, dostal Pavel dovolení, že může bydlet v soukromém bytě s vojákem, který ho bude hlídat. Po třech dnech pozval k sobě významné Židy, a když se shromáždili, řekl jim: „Bratři, já jsem už v Jeruzalémě byl **vydán** jako vězeň do moci Římanů, ačkoliv jsem neudělal nic proti židovskému národu ani proti obyčejům našich předků.“ (Sk 28,16-17 – zdůraznění přidáno)*

Je pozoruhodné, že Pavel používá to samé slovo „vydán“, které použil Agabos ve Skutcích 21,11 (*paradidomi*).

D. Agabos cituje Ducha svatého. Ve Skutcích 21,11 začíná Agabos své proroctví prohlášením: „Toto praví Duch svatý...“, (stejně jako starozákonní proroci prohlašovali: „Tak praví Hospodin...“) a nic v textu nenaznačuje, že se v tom mýlil. (Ve skutečnosti sám Duch svatý inspiroval Lukáše k zaznamenání Agabova proroctví právě tímto způsobem, bez jakýchkoliv omezení nebo varování.) Ti, kdo by rádi obvinili Agaba z omylu, by měli být velmi opatrní, protože Agabus citoval Ducha svatého.

E. Agabos nebyl v průběhu celých církevních dějin obviněn z omylného proroctví. K tomu došlo až v současnosti. Církevní otcové moc o Agabovi nemluví. Když však ano, označují ho za rovnocenného (co do přesnosti a autority) se starozákonními proroky (jako byl Izajáš nebo Ezechiel). V jejich popisu Agaba nebo jeho předpovědi ve Skutcích 21,11 není žádná zmínka o „mylném proroctví“. Mohl bych citovat dobře známé křesťanské vůdce rané církve od Augustýna přes Zlatoústého, Ambrože až po Cyrila. Zjistili bychom tak, že tito raní teologové o přesnosti Agaba nikdy nepochybovali.

Když se zamyslíme nad důkazem z Písma i z církevních dějin, zjistíme, že k obvinění Agaba ze lživého proroctví nenacházíme žádný platný důvod. V jeho předpovědi ve Skutcích 21,11 nebyly žádné chyby.

To představuje pro postoj kontinualistů opět problém. Neboť, jak jsme si už všimli, pokud se Agabos ve svém proroctví nemýlil, potom se v NZ nevyskytují žádné příklady omylného proroctví.

Shrnutí

Zbývá nám už jen pár minut, takže si pojdme shrnout, co jsme zatím probrali. Bible vyslovuje tři kritéria, podle kterých rozeznáváme pravého proroka od lživého. Tato kritéria jsou (1) doktrinální ortodoxie, (2) morální charakter a (3) přesnost předpovědi.

V hlavním proudu charismatického hnutí mnozí současní proroci propadají ve všech třech kritériích. Avšak selhání i jen v jednom z této trojice stačí na vyloučení takového člověka z kategorie pravých proroků. Dnes odpoledne jsme se předně soustředili na třetí kritérium – přesnost předpovědi. Zjistili jsme, že i zastánci současného proroctví ochotně připouštějí, že často obsahuje omyly a chyby.

Charismatici a kontinualisté se pokoušejí zmírnit tuto skutečnost tvrzením, že existovala forma novozákonního proroctví, která také obsahovala omyly a chyby. Při

bližším prozkoumání však zjišťujeme, že k podpoře takového tvrzení neexistuje žádný biblický důkaz. Jak **John MacArthur** vysvětluje:

„Lživí proroci jsou lživí proroci – nebo při nejlepším svedení neproroci, kteří by měli okamžitě zmlknout a přestat předstírat, že mluví za Boha... V porovnání s jasnými kritérii uvedenými v Božím Slově nic ohledně současného proroctví neobstojí.“ (Strange Fire, 119).

Cessationisté naproti tomu vyučují, že dar proroctví ustal. Podle **Efezským 2,20** byli apoštolové a proroci určeni pro dobu založení církve. Když apoštolská éra skončila, ze scény rychle zmizeli i proroci. Je-li kánon Písma kompletní, není již potřeba, abychom dostávali nová zjevení od Boha. Máme prorocké Slovo, a to obsahuje vše, co potřebujeme k životu i zbožnosti.

Na té nejpraktičtější úrovni je představa pokračujícího zjevení od Boha v rozporu s dostatečností Písma.

Důsledky

Rád bych uzavřel náš čas citací tří dobře známých postav z dějin na téma proroctví. Všichni tři se nacházejí v knize *Strange Fire*, takže tam k nim máte přístup. Ale myslím si, že se dobře hodí k ukončení naší diskuse o současném proroctví.

Ta první je od Davida Martyna Lloyd-Jonese, dobře známého britského pastora 20. století. Poslechněte si, co řekl o daru proroctví:

„Zkuste si představit naše postavení, kdybychom neměli tyto novozákonní epištoly, ale jen Starý zákon. Takové bylo postavení rané církve. Pravda se v ní šířila předně vyučováním a kázáním apoštolů, ale to bylo nahrazováno vyučováním proroků, kterým byla svěřena pravda a také schopnost mluvit jasně a s mocí v projevu a autoritě Ducha. Avšak jakmile byly tyto novozákonní dokumenty sepsány, úloha proroka již nebyla potřeba... Opět si všimněme, že v dějinách církve často vznikl problém, protože lidé si mysleli, že to byli proroci v novozákonním smyslu a že obdrželi zvláštní zjevení pravdy. Odpovědí na to je, že díky existenci Nového zákona už nemáme žádnou potřebu další pravdy. To je jasná věc. Celou pravdu máme v Novém zákoně a nemáme žádnou potřebu dalšího zjevení. Vše už bylo dáno, všechno, co potřebujeme, je nám k dispozici. Proto, když člověk tvrdí, že obdržel zjevení nějaké nové pravdy, měli bychom být hned podezřívaví... Odpovědí na to všechno je, že potřeba proroků končí, jakmile máme kánon Nového zákona. Dále už nepotřebujeme přímá zjevení pravdy, pravda je v Bibli. Nesmíme nikdy oddělovat Ducha a Slovo. Duch k nám

mluví skrze Slovo, a tak bychom měli vždy pochybovat o jakémkoliv domnělém zjevení, které není zcela ve shodě s Božím slovem. Skutečně, základem moudrosti, co se nás týče, je zcela odmítat výraz „zjevení“, a mluvit jen o „osvícení“. Zjevení bylo dáno jednou provždy, a to, co potřebujeme a co Boží milostí můžeme mít a máme, je osvícení Duchem, abychom rozuměli Slovu.“ (D. Martyn Lloyd-Jones, Christian Unity [Grand Rapids: Baker, 1987], 191-92).

To je úžasné shrnutí postoje cessationisty. Také to zdůrazňuje nebezpečí, které vyvstává z toho, když člověk trvá na tom, že v církvi dnes stále ještě existují aktivní proroci.

Druhá citace je od dalšího dobře známého britského pastora, tentokrát z 19. století. Není to nikdo jiný než **Charles Spurgeon**:

„Milí bratři a sestry, ctěte Božího Ducha tak, jak byste ctili Ježíše Krista, kdyby byl přítomen! Pokud by Ježíš Kristus přebýval ve vašem domě, neignorovali byste Ho, nešli byste si po svém, jako kdyby tam nebyl! Neignorujte přítomnost Ducha svatého ve vaší duši!... Věnujte Mu svůj neustálý obdiv. Velebte vznešeného Hosta, který s radostí učinil vaše tělo Svým svatým obydlím. Milujte Ho, poslouchejte Ho, uctívejte Ho! Dbejte, abyste Mu nikdy nepřičítali marné představy vaší fantazie. Viděl jsem, jak lidé – doufám, že byli choromyslní – Božího Ducha ostudně zneuctili, když prohlásili, že jim zjevil to a to. Už roky neminul týden, abych nebyl obtěžován zjeveními pokrytců a šílenců. Poloblázni ke mně velmi rádi přicházejí se vzkazy od Pána a možná je to zbaví trápení, když jim jednou provždy řeknu, že o žádné jejich hloupé vzkazy nestojím... Nikdy nesněte o tom, že vám nebesa odhalují budoucí události, nebo se z vás stanou také takoví idioti, kteří se opovažují přičítat své nehorázné bláhovosti Duchu svatému. Když cítíte, že vás svrbí jazyk a mluvíte nesmysly, připište to ďáblu, a ne Božímu Duchu! Cokoliv, co chce Duch komukoliv z nás odhalit, je již v Božím slovu – On k Bibli nic nepřidává a nikdy ani nebude přidávat. Pošlete lidi, kteří mají zjevení o tom či onom do postele – snad se probudí při smyslech. Jen bych si přál, aby následovali mou radu a již neobtěžovali Ducha svatého tím, že budou vršit své nesmysly u Jeho dveří.“ (Charles Spurgeon, kázání s názvem „Paraklétos“, 6. října 1872).

Ta slova zní možná tvrdě, ale jen podtrhují, jak závažná je tato otázka. Jak Spurgeon správně chápal, není to maličkost, tvrdíte-li, že jste obdrželi slovo od Boha, když se to ve skutečnosti nestalo. Nelze brát na lehkou váhu, když člověk prohlašuje, že prorokuje od Pána a potom říká věci, které jsou plné chyb a nepřesností.

Proto zakončíme citací z **proroka Jeremiáše**. Poslechněte si Boží varování každému a všem, kdo se opovažují mluvit lživá proroctví v Jeho jménu:

Toto praví Hospodin zástupů: „Neposlouchejte slova proroků, kteří vám prorokují, obluzují vás přeludy, ohlašují vám vidění svých srdcí, a ne to, co vyšlo z úst Hospodinových.“ ... „Já jsem ty proroky neposlal, a přesto běží, nemluvil jsem k nim, a přesto prorokují. Kdyby byli v důvěrném obecenství se mnou a hlásali má slova mému lidu, odvrátili by je od jejich zlé cesty a od jejich zlých skutků... „Slyšel jsem, co říkají proroci, kteří v mém jménu prorokují klam. Říkají: ‚Měl jsem sen, měl jsem sen.‘ Jak dlouho ještě? Je něco v srdci proroků, kteří prorokují klam, a proroků, kteří prorokují lest svých srdcí? ... Hle, já jsem proti těm prorokům, je výrok Hospodinův, kteří používají svého jazyka a tvrdí: ‚Výrok Hospodinův.‘ Hle, já jsem proti těm, kdo prorokují klamné sny, je výrok Hospodinův. Vypravují je a svádějí můj lid svými klamy a svou chvástavostí. Já jsem je ani neposlal ani nepověřil, tomuto lidu nejsou k užitku, je výrok Hospodinův.“ (Jr 23,16–32)

Neexistuje jasnější varování. Pán se staví proti těm, kdo tvrdí, že prorokují, a přitom mluví slova, která jsou výplodem jejich vlastní fantazie, a ne od Něho.

© Reformace.cz

www.reformace.cz

Hošťálkova 1B, 169 00 Praha 6